

ประเด็น : กฎาทางการแท้ยและสมุนไพรรเพือเศรษฐกิจ

หัวข้อ : สมุนไพรรเพือเศรษฐกิจ

นโยบายรัฐบาล ตาม พรบ.ผลิตภัณฑสมุนไพรร พ.ศ.2562 และการขับเคลื่อนแผนแม่บทแห่งชาติว่าด้วยการพัฒนาสมุนไพรรไทย ฉบับที่1 พ.ศ.2560-2564

เป้าหมาย(GOAL): มูลค่าของวัตถุดิบสมุนไพรรและผลิตภัณฑสมุนไพรรภายในประเทศเพิ่มขึ้นอย่างน้อย1เท่าตัวและประเทศไทยจะเป็นประเทศที่ส่งออกวัตถุดิบสมุนไพรรคุณภาพและผลิตภัณฑสมุนไพรรชั้นนำของภูมิภาคเอเชีย ภายในปี2564

ตัวชี้วัด	เมืองสมุนไพรรในทุกเขตริการสุขภาพ (14 จังหวัด - สระบุรี , เชียงราย, พิษณุโลก, อุทัยธานี, นครปฐม, ปราจีนบุรี, จันทบุรี, มหาสารคาม, สกลนคร, อุดรธานี, สุรินทร์, อำนาจเจริญ, สุราษฎร์ธานีและสงขลา) ผลิตยาสมุนไพรรจากขมิ้นชันหรือไพลด้วยวัตถุดิบปลอดสารพิษ (สารกำจัดศัตรูพืชและโลหะหนัก) ร้อยละ100
สถาน-การณ์/ข้อมูลพื้นฐาน	ส่วนกลาง 1.กรมการแพทยแผนไทยให้การสนับสนุน 1.1โครงการพัฒนาเมืองสมุนไพรร ให้งบประมาณเพือขับเคลื่อนการกิจเมืองสมุนไพรร จังหวัดละ 35,000 บาท 1.2.โครงการส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชสมุนไพรรปีงบประมาณ 2563 เป็นโครงการที่สนับสนุนการพัฒนาความรู้และศักยภาพของเกษตรกรผู้ปลูกสมุนไพรรให้สามารถบริหารจัดการการผลิตพืชสมุนไพรรได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยกลุ่มเป้าหมายเป็นเกษตรกรผู้ปลูกสมุนไพรร จังหวัดละ 30 ราย

	เขต1	เขต2	เขต3	เขต4	เขต5	เขต6	เขต7	เขต8	เขต9	เขต10	เขต11	เขต12	เขต13
เมืองสมุนไพรร	เชียงราย	พิษณุโลก	อุทัยธานี	สระบุรี	นครปฐม	ปราจีนบุรี, จันทบุรี	มหาสารคาม	สกลนคร, อุดรธานี	สุรินทร์	อำนาจเจริญ	สุราษฎร์ธานี	สงขลา	

ผลการดำเนินการ ระดับเขต

จังหวัดสระบุรี เป็น 1 ใน 14 จังหวัดเมืองสมุนไพรและเป็นจังหวัดเมืองสมุนไพรเดียวในเขตสุขภาพที่ 4 มีโรงพยาบาลผลิตยาสมุนไพรจำนวน 2 แห่ง ได้แก่โรงพยาบาลเสาไห้ และโรงพยาบาลหนองโดน มียาสมุนไพรที่มีการสั่งใช้มาก 6 รายการ ได้แก่ 1.ขมิ้นชัน (ร.พ.หนองโดน 921 กก.ต่อปี 2562 ร.พ.เสาไห้ 610 กก.ต่อปี 2562) 2.ฟ้าทะลายโจร 3.เพชรสังฆาต 4.เถาวัลย์เปรียง 5.ยาสหสูตราร 6.มะขามแขก

โดยวัตถุดิบจากยาทั้ง6ชนิด มาจาก 2 แหล่ง

- 1.จากเกษตรกรซึ่งมีใบรับรองการไม่ใช้สารกำจัดศัตรูพืชจากกรมวิชาการ กระทรวงเกษตร
- 2.จากบริษัทผู้จำหน่ายที่มีใบรับรองการตรวจวิเคราะห์สารกำจัดศัตรูพืชและโลหะหนัก จากบริษัทห้องปฏิบัติการ (ประเทศไทย) จำกัด จ.ฉะเชิงเทรา

ส่วนไพล (ร.พ.หนองโดน 240 กก.ต่อปี2562 , ร.พ.เสาไห้ 773 กก.ต่อปี2562)

ร.พ.หนองโดน นำมาผลิตลูกประคบ และ ครีมหาผิว

ร.พ.เสาไห้ นำมาผลิตเฉพาะลูกประคบ

แผนการขับเคลื่อนเมืองสมุนไพร จังหวัดสระบุรี 2563

3. พัฒนา Produce Champion Saraburi
ดอกเข้าพรรษา ข้าวเจ๊กเขย นม มัลเบอร์รี่

4. ฐานข้อมูล เชื่อมโยงบูรณาการ
(ต้นทาง กลางทาง ปลายทาง)

2. อบรมพัฒนาผู้ประกอบการ
ด้านสมุนไพร

1. จัดทำแผนยุทธศาสตร์
เมืองสมุนไพร

ปัญหา/อุปสรรค

ลำดับ	การดำเนินงาน	ปัญหาที่พบ	การแก้ไข	ข้อเสนอแนะ	
				ต่อพื้นที่	ต่อนโยบาย
1.	ราคายาสมุนไพร	บริษัทสมุนไพรไทย ขายราคาต่ำกว่า	ขอความร่วมมือ หน่วยงานรัฐสนับสนุน ซื้อ		
2.	ซื้อวัตถุดิบจากเกษตรกร ซึ่งมีใบรับรองการไม่ใช้ สารกำจัดศัตรูพืชจากกรม วิชาการ กระทรวงเกษตรฯ	1. ไม่มีการสุ่มตรวจสอบ กำจัดศัตรูพืชและโลหะ หนักจากวัตถุดิบแหล่งนี้		1. ควรมีการสุ่ม ตรวจสอบกำจัด ศัตรูพืชและ โลหะหนัก	
3.	<u>ยาสมุนไพร 6 ชนิด</u> ที่ผลิต มากส่งตรวจสอบกำจัด ศัตรูพืชและโลหะหนัก <u>ปีละ 1 Lot</u>	-ยาสมุนไพรอื่นๆ ไม่ได้ ส่งตรวจ -ยาสมุนไพร 6 ชนิด ไม่ได้ตรวจทุก Lot	เพิ่มงบสนับสนุน		

Bright spot

จ.สระบุรี

การทำบันทึกลงนามความร่วมมือด้านการบริหารจัดการระบบยาสมุนไพรจังหวัดสระบุรี (MOU)

โดยสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสระบุรี ได้ลงนามความร่วมมือระหว่างหน่วยบริการสาธารณสุขจังหวัดสระบุรี 12 แห่ง , ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 4 สระบุรี , สถานพัฒนาที่ดินสระบุรี , เกษตรจังหวัดสระบุรี , เกษตรและสหกรณ์จังหวัดสระบุรี , เกษตรจังหวัดสระบุรี และ วิทยาลัยการแพทย์แผนไทย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

จ.ลพบุรี

ในปี 2561 ได้มีการสำรวจพบว่าปริมาณชั้นของจังหวัดลพบุรี มีสารสำคัญที่ออกฤทธิ์ทางยา (สารเคอควมินอยด์) สูงถึงร้อยละ 10 ซึ่งหาได้ยากในประเทศไทยและในโลก

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลพบุรี ได้ร่วมกับสำนักงานเกษตรจังหวัดลพบุรี และองค์การเภสัชกรรม ทำการส่งเสริมเกษตรกรในพื้นที่อำเภอเมือง อำเภอพัฒนานิคม และอำเภอลำสนธิในการปลูกขมิ้นชัน ในรูปแบบการทำสัญญาจะซื้อจะขายล่วงหน้า และปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตจากการปลูกมันสำปะหลัง ข้าวโพด ที่มีการใช้ยาฆ่าแมลงเป็นการปลูกสมุนไพรอินทรีย์ ส่งผลให้ประชาชนมีสุขภาพดี ปลอดภัยจากการใช้ยาฆ่าแมลง สร้างรายได้และความมั่นคงแก่เกษตรกร นำรายได้เข้าสู่จังหวัดลพบุรีจำนวนกว่า 12 ล้านบาท

ในปีงบประมาณ 2562 ได้ทำการส่งขมิ้นชันให้กับองค์การเภสัชกรรมแล้วจำนวนกว่า 6 ตันแห้ง (คิดเป็นน้ำหนักขมิ้นชัน 36 ตันสด)

โดยปี 2563 อยู่ระหว่างเตรียมการปลูกในเดือนเมษายน